

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 544. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1838_599-txt-shoot-idm15001.pdf (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Og er det kun saa, da burde de mageløs klarøjede Engelskmænd assurere *det danske Folkeliv* for en af tusende; thi ser vi paa Skjaldskabet i det sidste halve Aarhundrede, fra Thaarups Høstgilde til Ingemanns Holger Danske, da er aabenbar det patriotiske, det naturlige og baade kongelige og folkelige saa herskende, at i den Henseende taaler intet Folks *Høstmuse* at sammenlignes med den danske. Og skjønt det er sandt, at al denne Sang synes at have udrettet lidet eller intet til at vække og nære Folkelivet hos os, saa beviser den dog lige fuldt, at det fandtes og findes; thi kun hvad der lever i os, kan vi udtrykke naturlig og udsynge liflig, og Danmarks Skjalde udsprang dog vel ikke med Folkelivet i sig mellem to Flintestene, de udsprang dog vel af Folket, de forudsætte, og de saa' dog vel adspredt i Folket, hvad der samlede sig hos *dem* og sprængte Karret som den ny Vin; og skjønt de naturligvis ikke med deres *Penne* kunde forplante Livet, saa kunde deres Bøger jo dog ikke heller blevet bekjendte og berømte i Landet, dersom ikke mange, om end mere og mindre, havde taget Del i Livet, Sangen gjaldt; og hvilken Gjenklang disse Skjaldes levende Ord vilde fundet hos Folket, naar det havde naat dets Øren, derom kan der ikke være noget mere umistænkeligt Vidnesbyrd end de ny Viser fra "Kong Kristjan stod ved højen Mast" og "Nys fyldte skjøen Sirid sit attende Aar" til "Vi alle dig elske, livsalige Fred" og "Bag grønklædte Bakke der ligger et Hus" og "Danevang ved grønne Bred", og selv den gamle, døde, begravne, men igjen opstandne 545 "Danmark, dejligst Vang og Vænge, lukt med Bølgen blaa". Og dette var Tilfældet, m. H., uagtet ingen af vore navnkundige Skjalde var, saa vidt jeg véd, rigtig bondefødt, uagtet Thomas Thaarup var en Kjøbenhavnner, og vor uden al Sammenligning største Skjald, Adam Øhlenschläger, ikke længer fra at være det samme, end Vesterbro er fra os; saa de landligste Muser, der endnu har sunget, var fra Landsby-Præstegaarde, fødte saa at sige med Pennen bag Øret; saa alle Mærker maatte slaa fejl, om ikke Danmark uden al Sammenligning var det rigeste Land under Solen paa *Folkeliv*, men naturligvis hverken det tyske, franske, engelske eller - for at nævne en Uting - det latinske, men det *danske*: det historisk-idylliske Folkeliv, der ikke spørger om, hvad man vil ansé det for eller kalde det, da det aldrig kan ses saa meget over Skuldrene eller gives saa slemme Øgenavne, at det jo er dejligt, yndigt og - hvad der er om ikke Hovedsagen, saa dog Hjærtesagen - sødt fornøjeligt.